

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 97.

V Ljubljani, v ponedeljek 28. aprila 1884.

Letnik XII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 27. aprila.

Tržni red za živinske sejme.

Naša liberalna stranka skrbno išče prilike, da bi sedanji vladi zasolila kako zaušnico. Kdo bi se toraj čudil, da se je poprijela tudi tržnega reda za živinske sejme Dunajske, o katerih se po časnikih nekaj časa sim toliko pisari? Pokazalo se je namreč, da nekatere določbe tega reda niso bile prav primerne, in vlada je ravno te dni v tem oziru oklicala nekatere premembe. Naši liberalci so nemudoma popadli to zadevo in v zadnji seji državnega zbora do skupnega ministerstva stavili interpelacijo, v kateri trdijo, da je bilo vsled tega poskrbovanje potrebnega živeža za glavno mesto prišlo v nevarnost, in da to silno škoduje časti in veljavi naše polovice nasproti polovici madjarski. Toraj vlado vprašajo, kako more opravičiti svoje ravnanje? Vlada bo menda že vedela, kaj ima odgovoriti na to vprašanje. Liberalci bi kaj radi videli, da bi bil ta odgovor neugoden, nezadosten, da bi mogli vsled tega vlado prijeti in morda celo podreti. Ni jim mar, da je treba v prvi vrsti braniti našo državo proti zahtevam ogerskim, in da more skrb za koristi naših dežel večja biti, kakor pa sovraštvo do neprijateljske vlade. Naši liberalci se nič ne brigajo za to, ako v tej tako važni gospodarski zadevi zmagajo Madjari, da bi se jim le posrečilo vreči sedanjo vlado in se zopet speti na vladino krmilo. Madjari so vse drugače ravnali; ko je dunajski ces. namestnik razglasil ukaz, ki omejuje in otežuje ogerskim gospodarjem priliko svojo živino pošiljati na Dunaj, vzdignil se je državni zbor zaradi tega kot en mož, in vse stranke so se zedinile v zahtevi, da se mora ogerska vlada krepko potegniti za domače koristi. Tudi tam ima ministerstvo mogočno nasprotno stranko zoper sebe, ali ta ni tega čisto gospodarskega vprašanja deželi na škodo porabila zoper vlado, ampak je bila v tej zadevi z vladno stranko enega srca in enega duha. V tem se

ravno kaže velik razloček med našo in madjarsko protivladno stranko.

Odseki

državnega zbora so včeraj imeli raznotere seje. Justični odsek je pretresal novi odvetniški red in sprejel vladni predlog do § 7 brez kake premembe. — Pododsek kazenskega odbora je gledé postopačev ali potepuhov sklenil priporočati predlog, da naj se po deželnih postavah določujejo posilne delavnice za celo deželo ali posamezne okraje in kraje.

Odseki gospodske zbornice so rešili postavo gledé povračila nedolžno obsojenim, in spremenili nekatere sklepe poslaniške zbornice, dalje so rešili nedavno sklenjeno žganjarsko postavo in tudi pri njej sprejeli nekatere premembe, ki sta jih pred med seboj dogovorila naš in pa ogerski denarni minister.

O delavnem programu

državnega zbora se še ne vé nič gotovega, ker se kolovodje zborniške večine o tem še niso pogovorili. Nekteri mislijo, da se bo obravnavala pred počitnicami še obrtniška postava, kongrua in pa pogodba med severno železnico in vlado. Dokler se ne prične kak obširen predlog obravnavati, imel bo državni zbor vsaki teden dve javni seji, namreč vsaki torek in petek. Ob drugih dneh zborovali bodo odseki. Prihodnja javna seja bo toraj v torek 29. aprila ob 11. uri popoldne.

Enciklika sv. očeta Leona XIII.

(Dalje.)

Kajti, kakor smo na drugem kraju razložili, je po soglasji skoraj vseh narodov in časov v zakonu nekaj svetega in verskega. Po božji postavi se zakoni ne smejo ločiti, ako pa taisti posvetni postanejo, smejo se raztrgati, kar neogibno v družino zmešnjavo in motenje privede, kajti žene zgubé svoje dostojanstvo, premoženje in osoda otrok pa negotova po-

stane. Iz državnih ozirov se ne pečati za vero in v državljanskih zadevah tako malo brigati se za Boga, kakor da bi ga ne bilo, je hudobija, celo pri nevercih nezaslišana, ki so v svojem sreču ne le toliko vero na bogove imeli, temveč tudi potrebo državnega veroizpovedanja spoznali, da so mislili, da bi se laglje dobilo mesto brez tal, kakor pa brez Boga. V resnici je človeško družbo, iz ktere smo naravno vsi nastali, Bog sam, začetnik narave, vstanovil in iz Njega, ki je vir in začetnik stvarjenja, izvira vsa moč in vstrajnost neštevilno dobrega, kakoršnega ima ona v toliko bogati meri. Kakor nas posamičnike naravni glas sam opominja, da Boga vestno častimo, ker smo življenje in vse, kar ima ono dobrega, od Boga prejeli, ravno tako to velja o narodih in državah. Zarad tega je razvidno, da tisti, ki hočejo državo iz vsake verske dolžnosti izluščiti, ravnaajo ne le krivično, temveč tudi neumno in nesmiselno. Ker se ljudje po volji božji za državljansko družbo in zvezo rodé, in je oblast vladarstva za človeško družbo toliko potrebna vez, da bi ona takoj razpadla, ako bi se ta vez odstranila, toraj iz tega sledi, da je ravno tisti vstvaril vladarsko oblast, kateri je vstvaril družbo. Iz tega se spozna, da je tisti, ki ima oblast, naj že bo ta ali oni, služabnik božji. Zarad tega je prav in spodobno ubogati postavno oblast, dokler zahteva to, kar je pravično in človeškemu namenu in človeški družbi na blagor služi, kakor po volji vsevladajočega Boga in pred vsem je neresnična trditev, da je na narodu ležeče pokorščino, kadar se mu zljubi, odpovedati.

Ravno tako ne bo nihče dvomil, da so vsi ljudje med saboj enaki, kar se tiče splošne narave in plemena, v oziru konca ki vsakega čaka, dolžnosti in prava, ki iz tega izvirajo. Ker pa nadarjenosti niso vse enake, ter se drug od drugega razločujemo po duševnih zmožnostih ali telesnem razvitju in ker se tudi običaji, volja in narava med saboj jako razlikujejo, ni nič tako proti pameti, kakor vse našete razlike združiti v jeden sam pojem ter tistega za popolno enakost v ustanovi državljanskega življenja vpeljati. Kakor je popolno telo sestavljeno iz združbe

LISTEK.

Osodepolni zajec.

(Po naravi pripoveduje Fr. Procházka.)

(Dalje.)

Velike lesne mravlje so tekale kakor vedno po svojih pohojenih stezah, ki so se od velikega kupa mravljišča na vse strani raztezale. Ti zamišljeni republikanci, ravnaajo se po strogih zakonih, niso poznali nobone nedelje in tekali vsled tega kakor drugekrati za svojim poslom.

Pri potoku so se snidli k veselici gozjdni pevci. Pili so, kopali se, podili, norčevali, peli in bavili se kakor gostje v toplicah. Zarudela penica, neprestano se smeje s svojim tankim glasom, se je zagнала včasi pri zabavi za muho in se vsedla pri tem pogrizku nasproti neskušenemu liščeku, ki se je šopiril pri potoku, da je bil za polovico večji videti; brez dvoma, da je hotel s to umetnostjo nje pozornost ná-se obrniti.

V sredi tega veselja in zabav dolgočasil se je naš nesrečnik, ki ni imel niti pojma o vseh teh

krasotah, ktere je jesensko solnce po lesu razprostrlo. Zanj je bil tudi ta prazniški dan tako poln sreče in brezskrbne blaženosti le daljše nadaljevanje one nespremenljive noči, ktero je menil da ne preživi več. Veseli trušč okrog njega je vpljival nanj tako, kakor pesem norca nad novim grobom. K vsemu temu ga je še stiskal trpki glad. Ne s pogledom niti z ovohanjem ni zamogla ranjena glava hrane najti. Naj je tudi se vklanjal množstvo biljk, zagrizel je slepec v toplo, čudno duhteče jelkino, in v neprijetno kolesnico. Časih se je opraskal do krvi v ostrogi ali pak bil proganjan po besnem napadu mravelj, blizo čijih bivališča se je bil nevedoma vsedel.

Sence so se bile že znatno podaljšale, ko se je v tej romantični kotanji oglasila človeška govorica. Bila je to mestna rodbina na izletu. Naprej je šel zaljubljen, neprestano se smejoči par, za njima debela gospa, ki je vodila na vrvi za sabo malo hrtico, in se globoko vdihovala, postajaje pri vsakem koraku. Najbolj zadej je sopihal enako rejen mož, nesoč v jerbasu nekoliko steklenic, razgledovaje se na vse strani, iskaje najbrž prostora, kjer bi se vlegel.

„Ah tu je nekako močvirje“, vzdihnila je gospa, težko izdiraje čevljev iz žolte glinovice. „Prosim vas,

prenesite Belinko na drugo stran, da bi se ne omazala.“

Mladi mož spredaj se je obrnil, da bi ji spolnil željo.

„Ne, ne“, ugovarjala je gospa — „vam svoje Belinke ne zaupam. Vi ste krutni do živali, pa bi jo nalašč spustili v vodo“. Mladi mož se je zasmejal in pohitel za deklotom.

„Prosim te, mili mož, prenesi jo ti!“

Stari gospod je brez promene svojega dobrotljivega lica vzdihaje dvignil hrtico in jo previdno prenašal sledovan s skrbnim pogledom svoje soproge, ki se je temu izvršenemu poslu blaženo nasmijala.

„Samo, da bi ta mladeneč ne bil tako okruten“, je vzdihnila tiho k potrpežljivemu možu. „Ne vem ali mu vendar smem zaupati svoje dete? Pomisli — ono-le krat je spuščal Belinci celo dim iz cigare v nos in oči. Zato se ga tudi živalica tako boji; ona dobro razloči dobre ljudi od zlobnih.“

Stari gospod je vravnaval steklenice, obrisal si pot in zopet gledal za ležiščem.

V tem se je spredaj oglašil deklečji krik. Zajec je skočil pred njo in pretrgal zaljubljeno govorico. Spremljevalec, da bi se maščeval, pohitel je z rokami ploskaje za njim. V njega strmenje vendar zajec ni

in sklenitve raznih udov, ki se gledé rabe in podobe med saboj razlikujejo, sestavljeni in vsak na svojem mestu pa lepo, močno in za vsako delo pripravno telo napravijo: ravno tako tudi človeška družba obstoji iz neskončno različnih delov, kateri bi ponačeni in vsak svoji volji prepuščen, napravili podobno države silno pokvarjeno; ako pa po raznih stopinjah dostojanstva, vednosti in znanosti primerno razdeljeni delujejo v občno korist, iz njih odseva podoba redne in naravi zadostujoče države.

Sicer se je pa iz omenjenih zmot za države največje groze bati. Kajti ako preneha strah božji in spoštovanje božje postave, ako se zaničuje veljava knezev, ako je upor prost in dovoljen ter se še celo odobrava, ako se razuzdanost ljudskih strasti nič več ne kaznuje, je čisto naravna potreba, da se zgodi preobrat vsega obstoječega. Da, večina komunističnih in socialističnih zadrug ta prevrat po nekem načrtu dosledno zasledujejo in framašonska sekta naj nikari ne pravi, da ničesar o takem začetju ne ve, ker ravno ona takošne načrte jako podpira in se tudi v glavnih načelih z njimi ujema. Ako ne dosežejo povsod in vedno najskrajnih posledic, tega ni treba na račun njihovega uka in njihove volje pisati, temveč na račun nerazrušljive moči božjega nauka in boljšega dela ljudi, katerim se hlapčonstvo tajnih društev studi in zaradi tega blazne njihove napore pogumno odbijajo.

Naj bi vendar vsi drevo po njegovem sadu spoznali in naj bi spoznali seme in začetek nevarnosti, ki nam žuga! Opraviti imamo z zvitim in jako goljufivim sovražnikom, ki je laskajoč se ušesom knezev in narodov, po jako raztegljivih frazah oba za-se pridobil. Pri knezih so se framašoni vrinili pod plaščem prijateljstva iz tega namena, da bi kneze kot mogočne zaveznike in pomagače pri zatiranju katolicizma na svojo stran dobili; da bi jih pa k temu namenu še bolj podkurili, obrekovali so na jako predrzen način cerkev, češ, da ona krati knezom kraljevo oblast in kraljeve pravice. Ko so po takih zvijačah dospeli do varnosti in predrznosti, pridobili so si velik uspeh na vlade držav, pri vsem tem so bili pa vedno pripravljeni, temelj državam spodkopavati in kneze preganjati, obrekovati in odstavljati jih, kedar se jim je zdelo da ne vladajo po njihovi volji.

Prav na enak način preslepili so narod po svojem prilizovanju. Vzeli so polna usta fraz (praznih lažnjivih čenč) o prostosti in državnem blagru in te so jeli ljudstvu natvezati, da so knezi in cerkev zakrivali, da se narod še ni oprostil krivičnega hlapčevanja in so ga tako dražili v boj zoper obe oblasti. Kljub temu so pa veliko večje koristi pričakovali, kakor so jo pa v resnici dosegli; da, ljudstvu, ki je na to še v hušji stiske zabredlo, manjkalo je večinoma v svoji nesreči tudi tiste tolažbe, ktere bi bilo zadosti in v obilni meri zadobilo pri obstanku krščanskih navad. Vse tiste pa, ki se vzdignejo proti trdnostjočemu božjemu redu, zadene navadno kazni za napuh, tako, da povsod zadenejo na revščino in nesrečo, kjer so se, če tudi brez vzroka, sreče nadjali.

Čisto po krivici in neresnično bi bilo, ko bi mislili, da cerkev, ki v prvi vrsti zapoveduje pokor-

tekel hitreje, marveč spustivši se v krog hitel starima zakonskima nasproti, s čemur je močno prestrašil staro gospo in mehkužnega psička, ki se je v prvem hipu skril za gospo in še le potem jel lajati, ko se je zajec obrnil in zopet k mladenču nameril. Vsa družba je gledala to redko dirjanje ter se spustila za zajcem več iz zabave kakor zarod drugih namenov. Mladi mož je hotel pokazati svojo gibčnost in urnost, ter se namenil ga vjeti. Tudi stari gospod je odložil steklenice in hlačal za njim v smehu, odvrčaje bližje došlega s krikom. Tudi hrtica je postala pogumnejša in ščevkavoč naganjala zajca. Stara gospa se je smijala, da so ji solze tekale po licu, v tem ko je gospodična tleskala z rokama in mahala s svojim solnčnikom. Ves upehan in prestrašen, tekel je zajec v krogu naokrog, ali pak se zaletaval ob skale in drevesa in postajal le, ko so tudi njegovi proganjaleci opešali.

Naposled je ves utrujen obstal in se v obupnosti udal vsemu. Prva je bila pri njem hrtica, ki je ne zaupaje zajcu in takšnemu lovu, od daleč stala in lajala bojazljivo nanj, čegar oslabiljena boka sta se po strahu in sapi silno dvigala.

(Konec prih.)

ščino do Boga, kakor prvegi in vrhovnega kneza, iz zavidljivosti poskuša vspeti do posvetnih vlad ali pa zaradi tega, da bi si nekaj kneževske oblasti pridobila. Ona uči, da se to, kar je cesarjevega, daje cesarju že zaradi pameti in vesti. Da pa vladarsko pravico ona naravnost od Boga izvaja, to povišuje silno veljavo in spoštovanje knežje veljave, ter ne malo pokorščino in udanost podložnih pospešuje. Kakor prijateljica miru in pospešiteljica edinosti, ona vse z materno ljubeznijo objema; ker so vse njene misli na podporo umrljivih obrnjene, ona vedno uči, da naj se pravica z milostjo druži, gospodstvo s spodobnostjo, in da naj se postave opirajo na zmernost; nikomur naj se ne žali njegovo pravo, javni mir in red naj se pospešuje in reveži naj se kolikor mogoče doma in javno podpirajo. „Ravno zaradi tega pa mislijo, da govorimo s sv. Avgustinom, ali pa hočejo druge tega prepričati, da krščanski nauk, državni koristi nasprotuje, ker si države nečejo ustanoviti na podlagi krepkosti, temveč na nekazljivosti hudobije.“ Zaradi tega spoznanja bi bilo za državno modrost jako umestno in za občni blagor prav potrebno, da se knezi in narodi ne družijo s framašoni iz tega namena, da bi oslabil cerkev, temveč da se združijo s cerkvijo, s katero v zvezi bodo zatrli moč framašonov.

Katoliška cerkev v zedinjenih državah severne Amerike.

(Dalje)

Omenimo še razglaš, ktereja je o ti priliki izdal gubernator v Connecticutu Hobart B. Bigelow, ki se glasi:

„Modrost naših prednikov je spoznala, da je božja postava podlaga, in božja pomoč neogibliva pogoj, za vsak uspeh in napredek. Prevzeti tega prepričanja, imeli so navado, določiti gotove čase, da so pokazali spoštovanje do božje postave, spoznali v čem so se pregrešili zoper to postavo, svoje prestopke obžalovali in odpuščenja prosili pri njemu, v katerem živimo, smo in se gibljemo.

Vsled te častljive navade, katero so nam zapustili, določim petek 7. dan aprila t. l. v dan pokore in molitve. Tudi jaz priporočam ljudstvu te ljudovlade da se vzderži imenovani dan navadnih opravil, da se bližajo v ponižnosti in v duhu pokore Najvišjemu in sprosijo odpuščanja in blagoslova.

Prizadevamo se, da se bolj globoko prepričamo o velikosti božje postave ter o potrebi, ukloniti se taisti. Premislimo in spoznajmo osramoteni in skešani grehe ljudstva in njega zmote v veri, ko je zapustilo načelo naših bogoljubnih prednikov in zgrešilo pot dolžnosti in kreposti. Pred vsem pa premišljujmo, da najdemo pripomočkov in potov, kako da brzdamo razposajenost in poželjivost, kako da si vstavimo spridenje npravi, ki tako strahovito pri nas gospodari, da nam ta dan pobožnih vaj služi v to, da dobimo odpuščenje in ljubezen pri Bogu in nas napolnuje z večjo pobožnostjo, nas navdaje z zaupanjem v bodočnost našega zagrešenega a slavnega ljudstva in nam navdahne tisto zaupanje, ki traja nad tu minljiva leta in se upira na večno življenje.

Dano na kapitolu v Hartfordu 15. sušca 1882“.

Leta 1811 je imela najviša sodnija v uniji opraviti s človekom, ki je Kristusa preklinjal, državni kancelar Kent je pri ti priliki govoril naslednje: „Ljudstvo te države, Novo-Jorške in ves narod ima glavne nauke krščanske vere za vodila v veri in npravi; zaničavati začetnika te vere, ni le ostudna brezbožnost iz verskega stališča, marveč je tudi iz družbenega stališča surovó razžaljenje reda in dostojnosti. Ni je stvari bolj razžaljive za verski čut pri mladini, ali bolj pogubljive pri vzgoji mladine, ako se namreč razglasi, da je tako zaničevanje dopuščeno. To bi poslednjič odpravilo vsak razloček med svetim in nesvetim...“ (Ako bi se namreč laž in resnica stavili v eno vrsto.)

Zbor države Severne Karoline je izrekel, da se tudi brezbožstvo (ateizem) ne strinja z blagrom države. Leta 1875 je sklenil s 46 glasovi proti 31 naslednje: Opiraje se na to, da je poslanec grofje Warren, J. W. Thorne, bogokleten nauk brezboštva branil in razglasil nauk, ki podkopuje vstavo države Severne Karoline in javno npravnost, sklene se: J. W. Thorne se s priučujočim zapodi iz svojega sedeža v tem zboru.

Navedena dejanja glasno govoré in spričujejo, da severne države strpnosti ne stavijo v jedno vrsto z vnmarnostjo, marveč da se strpnost v veri lahko strinja z javnim spoznanjem Boga in njegove svete postave. Tukaj moramo pa vendar prašati, ali Amerikani ne ločijo tako nadrobno, kakor naši liberalci, ki večkrat pravijo: „Boga in vero varujemo, a cerkev stiskamo in preganjamo“. Nikakor, ne! Država se ne vtika v vodstvo in upravo cerkveno. Z versko prostostjo prizna tudi cerkvi pravico, da se osnuje, kakor razume, da svoje vreduje, kakor spozna za potrebno, ob kratkem, da spolnuje svoje poslanstvo prosto in nemoteno, kakor je Bog nji izročil. Država se ne pečá za verske službe, ne praša za njih prednike niti ne za pravila. Občjenja škofov z Rimom ne nadzoruje, niti ne pazi na to, kaj pišejo v pastirskih listih, kaj da učé, kako da red vzdržujejo in nauk snujejo.

Cerkev in po nji utemljeni cerkveni zavodi imajo pravico do posestev, smejo sprejemati darila, vzlasti pa vstanove. Duhovni so oproščeni vojaščine. Sicer tudi nimajo ne aktivne ne pasivne volilne pravice, a to ne iz nezaupnosti ali iz sovraštva. Ta naredba se je sprejela v spomin na duhovnike angličanske cerkve, ki so bili dostikrat v službah manj častnih, nekaj pa tudi zato, da ne gre označevalcem svetega evangelija kratiti časa, ki jim je potreben za izvrševanje njih svetih dolžnosti, z javnimi opravki. Bivša vstava države v Novem Jorku o tem govori tako-le:

„Preudarjaje, da so služabniki evangelija name-njeni za službo božjo in za zveličanje duš, in jih ničesa ne sme raztresati v spolnovanji njih svetih dolžnosti...“ S tem pa duhovnikom ni prepovedano, pečati se s politikom, kakor zahtevajo liberalci v Evropi. „Amerikanci se varujejo, braniti udom duhovenstva, da bi ne poudarjali svojega vpliva pri političnih vprašanjih, kakor to trdijo Evropejci. Ako politika ni družega, nego uporaba načel v npravnosti, zakaj bi to odtegovali vplivu tistih, ki so postavni čuvaji teh načel. Duhovenstvo sme o političnih dnevnih vprašanjih, ki so v zvezi z vero in še celó o naredbah v kongresu tako svobodno govoriti, da bi tega ne pripuščala nobena vlada v Evropi.

Vsaka župa (fara), vsako versko društvo more dobiti pravico pravne (juridične) osebe, ako izvrši predpisane vnane oblike. S tem so oproščene davka župnijske hiše, cerkve, kapele, bolnišnice, le druga posestva plačajo nekaj, v nekterih državah so vendar vtesnjena na prid javnemu poduku. Cerkev nima le pravice, da svobodno razpolaga s svojim premoženjem, tudi more terjati od svojih gotove davščine, in vsak ud se more prisiliti v plačevanje teh davkov, ako ne iztopi javno iz verskega občestva. V cerkveno disciplino država nikdar ne sega, in ko je l. 1873 nek protestant Lukas izobčen po svojem pridigarju, tožil zaradi povračila, določilo je sodišče v Kentuky, „da je verska oblast v vsakem občestvu, ki veruje v sveto pismo, jedino polnomočna (kompetentna) kar se tiče vere in nprave“ in tako konečno pravi: Sodišče ne more preiskavati, ali je cerkev prav ali napačno ravnala, ko je izobčila Lukasa; sodišče ni kompetentno, popraviti tožniku krivico, ktera se mu je zgodila, kakor on pravi. Ko je namreč postal član te cerkve, podvrgel se je prostovoljno nje oblasti, in na svetu ni sodišča, ki bi bilo opravičeno, nadzorovati cerkveno sodnistvo.

Nekov dr. Chaney, ktereja je škof iz Altona odstavil od cerkvenih opravil in je tudi tožil pri svetni gosposki, dobil je v odgovor, da ima pri vprašanji zaradi cerkvene discipline razsoditi le cerkveno sodišče, in da ima svetna oblast samo nalog, da podpira cerkveno sodnije in zgotavlja izvrševanje nje sklepov.

14. maja 1880 razsodilo je najviše sodišče v Novem Jorku na hvalo škofu, ki je framašonu odrekel pogreb na katoliškem pokopališču, dasiravno si je pridobil prostor na tem pokopališču.

Civilno-zakonska zveza v Ameriki ni zapovedana (obligatna). Zakonsko zvezo sklenjeno pred duhovnom spoznajo vse države za veljavno.

Iz tega se tedaj vidi, da v Ameriki, ko ste ločeni cerkev in država ne gre iz tega sklepati na unemarnost ali celó na zaničevanje sleherne vere. Ker je mnogo krščanskih ločin in ni mogoče določiti, ktera izmed njih je državna, imajo razne cerkve (veroizpovedanja) za ude jednega telesa, namreč krščanstva, in vse imajo jednake pravice in jednako varstvo. Kar trdi Cladio Jannet je nekako

opravičeno, ko pravi: „V svobodni Ameriki je keršćanstvo državna cerkev.“

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. aprila.

Notranje dežele.

Žalostna majka v tožni Istri! Nič, kakor irredentovsko rogoviljenje in strahovanje avstrijskega mišljenja; kdor se ondaj še predrzne slovansko misliti, napadajo ga s kamenjem, katero na nesrečnega s klici: „Evviva l' Italia, evviva Umberto“ mečejo. Tako so nedavno s kamenjem razbili pri belem dnevu tablico nekemu trgovcu, na kateri je imel napisano, da se ondaj „Naša Sloga“ po 5 kr. dobiva. Posebno težak kamen priletel je v okno, kjer je vse šipe podrobil ter ravno na tisto mesto padel, kjer je navadno trgovec sedel in pisal. Izvestno je bil zagnan iz „prijateljskega“ namena, da trgovca nekoliko po glavi česne. In tako gré lepo vse mirno svojo pot. Irredentariji rogovilijo v Trstu in po celi Istri. Tako so po poslednjih občinskih volitvah v Paznu neki posebno zreli irredentovski gimnazijalci po mestu razsajali, ker so volitve v irredentovskem smislu izpadle. Ko je bilo že vendar vsega preveč, prišli so orožniki po nje in so jih djali pod ključ. Iz gimnazije so jih pa izključili. Zarad tega pa vodji sedaj dan na dan dohajajo žugalna pisma. Mar li bi že ne bil čas, irredentovski kači strogo na glavo stopiti?

Čehom žuga velika kriza na narodnogospodarskem polji vsled pretečega pogina ondašnje sladkorne obrtnije. Izdelovanje sladkorja je za Čehe tako imenitno in tolikošnega pomena, da se je v resnici bati, ako nastane kriza v narodnogospodarskem oziru, se ji bo tudi v socialnem oziru pridružila. Sto in sto tisoč ljudi svoj kruh edino le po tovarnah služi, ki sladkor izdelujejo in kam z vsemi temi, ako se českemu sladkorju od dne do dne manj izvoza priznava. Kje je vzrok? Na Nemškem! Ondi se je sladkorna obrtnija vsled izborne in za njo jako ugodne zemlje in podnebja v teku poslednjih petih let čudovito razvila. Nemčiji sedaj na leto okoli 13 mil. stotov sladkorja za izvoz ostaja, s katerim si je ona po nizkih železničnih vozninah po cenem zlatem denarju, znala pot odpreti v inostranstvo, od kodar je česki sladkor deloma že pregnala, deloma ga pa še bode. Pesa iz nemške zemlje ima nekaj mnogo sladkorja več v sebi, kakor pa česka. Dalje imajo tovarne na Nemškem vse za izdelovanje sladkorja potrebne stroje doma v domačih rokah, in jim ni treba za nje drage carine in visoke arije plačevati. Čehi morajo mnogo mnogo dotičnih strojev iz Nemškega naročevati, za katere je pri prevozu v Avstrijo treba šteti drago carino v rumenem zlatu, ki zopet marsikak goldinar za arijo požre. Edino laška dežela bi bila še kraj, kjer bi česki sladkor zadatno z nemškim tekmovali zamogel, ako bi južna železnica visoko svojo vožnino znižati hotela. Tako imajo pa Nemei tudi na Laškem prednost vsled silno nizkih tarifov na Št. Gotthardski železnici, ktera jim je jako ceno trgovinsko cesto iz Nemškega v Milan in od ondot po celi Italiji odprla. Pritožbe o predragih tarifah južne železnice toraj nikakor niso neopravičene in jo zahtevajo vse dežele. Dolžnost vlade je, za to skrbeti, da dobimo zadosti in cenih železničnih zvez z inostranstvom, ako noče da bi kupčija poginila in še večje uboštvo nastalo.

„Severna železnica“ je dandanes po celi Avstriji po vseh političnih in trgovinskih krogih na dnevnem redu. Leta 1886 potekla bo namreč pogodba, ki se je podpisala pri sklenitvi zakupa pred nekako 50 leti z delničarji dotične železnice in z vlado. Prijatelji naroda in napredka želé, da bi se severna železnica od l. 1886 ne dajala nič več v zakup, temveč da bi se prevzela v državno oskrbnitvo, kar bi izvestno narodno gospodarstvo zboljšalo, kajti severna železnica je vseh 50 let svojega obstanka na to delala, da je svojim delničarjem kolikor mogoče visoke dividende prinašala, za ljudstvo in promet se pa ni toliko brigala. Visoka voznina in druge v železničnem življenju med narodom in železnico navadne razmere, so bile pri severni železnici do najnovejšega časa skoraj da najdražje po celi Avstriji, ravno vsled tega ji je bilo mogoče tako visoke dividende plačevati. Zarad tega se pa na Dunaji tudi vsako zborovanje proti zopetni oddaji omenjene železnice v zakup in za njeno podražavljenje izrazi, le židje in židovske občine so proti temu. Preden se stvar stalno in za vselej določi, je vlada z omenjeno železnico napravila nekako začasno pogodbo, ktero bo v kratkem času državnemu zboru v potrjenje predložila.

„Csas“ je poslednje dni prinašal označevalne članke politike, kakor se je ona do sedaj v **poljskem taboru** vganjala in se deloma še vganja. Članki se tudi nam Slovencem deloma tako dobro podajo, da se nam umestno zdi, majhen odlomek iz njih našim čitateljem v lasten pregled podati. „Csas“ piše: „Da se neugodni položaj zboljša, treba je, da je vlada bolj odkritosrečna in nasproti opravičenim tirjavam ne toliko gluha, kakor do sedaj. Poljski klub mora si iskati otje dotike z desnico, desnica sama mora pa gledati, da se bo še tesneje združila

in do konca šestletne svoje dobe solidarno vstrajala, ob enem mora pa že sedaj na to delati, da bo ob bodočih volitvah krepkeja in čvrsteja nego danes zopet svoje prostore zasedla. Kar se tiče poljskega kluba, priporočena mu bodi najtesnejša solidarnost, vsi članovi združijo naj se okoli svojega predsednika opustivši politiko na svojo roko; ob času novih volitev naj se pa klub pomladi po discipliniranih in delavnih močeh. Glede časnikarstva naj bi pa ko nečno prenehala bolehná romantika, naravna zveza med poslanci in narodom naj se po njem nikdar ne pretrga, ter naj na pameten način za blagor dežele poslance po mogočnosti podpira.“ Z malimi izjemami vse kakor pri nas, in kaj bi ne bilo, saj so Poljaki ravno tako Slovani kakor mi, toraj ravno tistim napakam podvrženi, ktere so nam prirojene in ktere ima slovanski rod že od svojega početka v krvi. Zlata bi bil vreden zdravnik ali lekarnik, ki bi izumel jagode, če tudi homeopatične ali pa sicer pregrenke, ki bi iz slovanske krvi kalí medsebojne nesloge pregnale!

„Prager Abendblatt“ govoril je o **državnem zboru** jako modro besedo, ktero naj bi si vsa združena levica dobro zapomnila; toda govoril je zastoj. „Narodnogospodarska in socialna preosnova je geslo današnjega časa in prapor sedanjega rodu! Narod vpije za kruhom, živeti hoče in zaslužiti, dela zahteve in pridobitja. Popolnoma po pravici trdilo se je nedavno, da se je staroliberalizem ravno tako postaral, ki je več nego dva desetletja s svojimi političnimi in narodnimi frazami ljudi za nos vodil, kakor tisti obseg nazorov, ki so pred njim merodajni bili in ktere predmarene imenujemo. Sedanjemu času edino le narodnogospodarska in socialna preosnova vstreza, edino ona je pravi izraz najnovejšega časa in ni je stranke, ki bi smela računati na priznanje naroda, ako si ne izvoli gospodarske in socialne preosnove za svojo poglavitno nalogo. Zadosti smo že opozorovali na neplodnost politike, ktere glavno jedro ni nič drugega kakor čisto zanikanje. Vedno smo trdili, da se na ta način narodu nič ne pomaga, pač pa je pregreha nad javnim interesom, ako se dragoceni čas zapravlja s prepiri. Parlament ima vse drugo nalogo in tista stranka se ni nikdar vdomačila ter ljudskega spoštovanja zadobila, ki je le na to gledala, da ji ni nikoli prepriča zmanjkalo. Narodne želje izražati in bitje narodne žile tolmačiti umé le narodno zastopništvo in na to stran mora se obrniti njeno delovanje. Čas je resnoben in pomenljiv in nikdar bi se ne moglo trditi o parlamentu, da je svoji nalogi kos, ako bi se v tako pomenljivem času do narodnostnega boja zapeljati dal.“

Vnanje države.

Sprejem **naših prestolonaslednikov** na bolgarski zemlji je bil silno navdušen in veličasten. Do Varne namreč pripeljala sta se po parniku „Miramar“, ktereja je parnik „Izzedin“ s turškimi dostojanstveniki spremljal. V Varni čakali so bolgarski ministri s knezom Aleksandrom, ki je bil v uniformi avstrijskega polkovnika dragoncev. Jako krasen prizor je bil na bolgarske pešake, ki so v dolgo vrsto postavljeni v polni paradi visokih gostov pričakovali, in vstrajno in navdušeno „živio“ vpili, ki sta se prestolonaslednika pripeljala. Knez Aleksander poljubil je Rudolfa, Štefaniji pa roko. Pri sprejemu so bili navzoči: „avstrijska naselbina, konzularno osebje, kteremu na čelu stal je avstrijski konzul Pereira kot starosta, diplomatični agent Biegeleben, grof Starzenski in avstrijski poštni uradniki. Po lepi staroslovanski navadi podali so cesarjeviču Rudolfu na srebrnih jako umetno po bolgarskem običaji spletenih ploščkih kruha in soli.

Na vso moč uradni „Paris“ pravi, da je „Germania“ rekla, da se sv. oče pripravljajo na **preselelitev iz Rima** na Francosko in pristavi, se vé, da iz lastne sebičnosti, da bi Leon XIII pač težko boljše deželo volili za središče vesoljnega krščanstva, kakor je ravno Francoska. Nam se pa današnja Francoska ne zdi ravno kdo vé kako pripravna za središče vesoljnega krščanstva in sedež sv. očeta; kajti če tudi je večina naroda katoliški veri še vedno zvesta ostala, je vendar vlada ondaj v takih rokah, ki so katolikom, še bolj pa sv. očetu naravnost nasprotni. Sv. oče prišli bi le iz dežja pod kap. Kakor je politični položaj sedaj po Evropi, je med vsemi državami edina Avstrija za to sposobna, kjer bi si sv. oče nekoliko oddahniti zamogli.

Kar se tiče **eropenja propagandnega poselstva** po laški vladi, ga amerikansko katoliško časništvo jako hudo in odločno obsoja. „Catholic Review“ v Novem Jorku piše: Skupna propaganda je lastnina vesoljnega krščanstva iz ravno tistega vzroka, kteri je amerikanskim katolikom posestvo amerikanskega kolegija v „Via del Umillá“ zavaroval. Ako je stegnjena roka laške vlade zgrabljen del onega plena, ki je naša last, iz strahu pred Ameriko spustila, kako li zmore po ostalem delu segati, kteri slabiji oblasti pripada, kakor je ona sama, da je rudečica ne oblije? Morda pa priznava, da tu ne gre za pravico, temuž za moč? Ako je tako, potem si pa ne moremo, da ne bi omenili do sedaj še ne objavljenih besed prvega ministra neke luteranske velesile, ki ima pa tudi s katoliškimi zadevami jako mnogo in silno važnega posla; tisti je rekel: „Ako bi se pritisk na papeštvo zvečati moral, zapovedalo bi se odmah kanalskemu brodovju, da zapusti Civitavecchio. Evropa pač ni

še zrela za zmešnjavo. Že nekaj peljala je papeža nazaj v Rim, kjer ga je čuvala in ohranila. Lahko bi se primerilo, da se bo Kvirinal spraznil, preden bo papež Vatikan zapustil.

Rumunci so ponosni na pohod našega prestolonaslednika in pravijo, da si kakor majhen narod v čast štejejo prijateljstvo mogočno Avstriji. Pa tudi Avstriji mora na tem ležeče biti, da si prijaznost in naklonjenost rumunskega naroda ohrani, ker ima mnogo zavez politike, kupčijo itd. z Rumunci.

Zadruga v **Rumuniji** živeti Avstrijcev napravila je adresu na česarja Franca Josipa, ktero je deputacija šestih mož cesarjeviču Rudolfu izročila. Adresa se glasi: „Vaši cesarski in kraljevi visokosti! Če tudi oddaljeni po prostoru, vendar združeni po duhu in sreč, svoja najtoplejša voščila pošiljamo tja gori na visoki grad, kjer naš slavnovenčani cesar in kralj, naša visoka deželna mati, kjer naša presvitla prestolonaslednica, zavarovani od ljubezni in spoštovanja vseh narodov velike države, prebivajo. Če tudi nam je dobro znano, da naše želje o slavi in veliki državi tje gori k Vam dohajajo, vendar le zavidamo naše brate, za srečo, da jim je dano, z najvišjo vladarsko hišo in z Vašima cesarskima in kraljevima visokostima v preljubljeni domovini skupaj živeti. Veselo nas je ginila radostna novica, da bomo tudi mi deležni sreče, da najbolj pozdravimo spošljivo Vaši visokosti in s tem dokažemo, da tudi na tujem vedno zvesti ostanemo prestolu in državi. Ker nam je kot zastopnikom avstro-ogerske zadruge dovoljeno v tem slovesnem trenutku pred Vaji, gospod nadvojvoda in gospa nadvojvoda, stopiti, da pokažemo svojo domoljubno zavest, prosimo Vaši visokosti blagovoljno ta izraz naše domovinske ljubezni premilostno sprejeti in ga po Vaši vrnitvi v domovino tudi Nj. veličanstva milostno sporočiti. Bog brani in čuvaj Njuni veličanstvi, Vaši visokosti, celo presvitlo vladarsko rodovino in vse rodove in narode avstro-ogerske!“

Izvirni dopisi.

Od Velenja, 24. aprila. (Znamenje časa.) Res je, da se hudobnežev ni manjkalo nikdar, vendar kronika hudodelstev v prejšnjih časih ni bila tako bogata, kakor v novi z laži-liberalizmom opojeni dobi. In srečno smemo šteti tisto deklico iz našega sosetstva, ktera si je po časnikih iskala in tudi našla ženina, ki ne posnema razvpitega Šenka.

Na Ljubnem je živel nek „bogat birt“, za kakoršnega je Strugar pri ljudeh veljal. Ta je zavoljo svoje starosti in bolne žene prodal posestvo v hribih ter si malo hišico kupil blizu ceste in tukaj svoje premoženje vžival. — Sin nekega Mozirjana se je blizu trga oženil na majhno kmetijo, nevesto našel je v Ljubenski fari. Vsled zapravljivosti moževe sta zakonca prišla na boben. Tedaj sta odšla v Ljubno, in kje sta se zadrževala, nam ni mar. Bilo je pa velikega tedna, ko je nekdo prišel nad „bogatina“, a ker se je ta v bran postavil, ga je prislec — usmrtil. Bolni ženi „bogatinovi“ je stregla njena sestra in morilec rekla, da ga pozna, vsled česar je tudi strežnico s pomočjo noža spravil na drugi svet. A da se vendar ne bi zvedlo, je še bolnico s cepinom udaril po glavi in tako ji „jezik zavezal.“ Hiša zakrivala je toraj — tri mrliče.

Sum letel je na brata, ki je na podu spal in o dogodbi ničesar ni vedel. Zjutraj se prišedši v hišo prestraši vsled grozovitega prizora. Roka pravice je prišla tega in pa nekega drotarja, piskroveca, ki je bil tam zelo domač. Oba sta nedolžna. Slednjič so vendar le pravemu tiču prišli na sled. Bil je to že imenovani razposestnik. Ta je sicer tajil, ali njegova ženka, čeravno se ga je bala, je znano skrivnost razodela. Na belo nedeljo, ko so ljudje ravno iz cerkve zjutraj šli, sta ga dva orožnika roke-križem-vklenjenega spremljala, nosil je seboj tudi morilno orodje, nož in cepin. Po poznem opraviilu sta ga pa v največem šumu ljudstva druga dva žandarja dalje gnala proti Celju. „Koliko da je denarja dobil, mi še ni znano“, — tako sklepa pismo, ki je dopisniku bilo izročeno na razpolaganje.

Še nekaj. Predvčeraj so pri Orljivesi zasledili ladjico in vtopljenca, ki je v Savini našel smrt, potem ko se je, kakor privatno poročilo pravi, bil „tak našnopsal, da se je kar gugal“. Pismo omenja, da je onesrečenec o svojem času svojim učiteljem veliko žalosti prizadeval in konča z besedami: „Kakoršno življenje, takosna smrt.“

Ni sicer lepo, ako se časnikovi predali polnijo s poročili o zločinih. Pisatelj teh vrstic jih ne prebira rad, vendar se danes nekako ni mogel več vkrotiti, da bi ne nastavil peresa, ker se mu dozdeva, da neredi po spodnjem Štajarju niso drugo, kakor to, kar je nek poslanec nedavno v državnem zboru

rekel, namreč: dejanski izvrševani nauki „liberalizma“, toraj — znamenje časa.

Domače novice.

(Šmarnice) se bodo letos obhajale po navadi po vseh cerkvah v Ljubljani; v stolni cerkvi bude na prošnjo preč. stolnega kapiteljna nemške ob sedmih vsaki večer vodil preč. g. o. Hünner iz reda Jezusovega na Dunaju, in nadejati se je najboljšega sadu pri zvestih vernikih.

(Procesija za lepo vreme) je danes in jutri iz Viča na Rožnik k Materi božji.

(Poslednja slovenska gledališna predstava.) S solzami pozdravi človek ta svet pri svojem rojstvu, in solza v osteklenem očesu je čestokrat tudi njegovo poslovilo iz solzne doline. Če je res, da gledališke deske pomenjajo svet, se omenjeno tudi izvršeni letošnji slovenski gledališni dobi popolnoma podaja. Pri prvi igri na vseh svetnikov zvečer „Mlinar in njegova hči“ stale so do poslednjega kotička napolnjenemu gledališču solze v očeh in sinoči pri poslednji predstavi „Biserica“ poslovilo se je naše občinstvo zopet solznega očesa in ginjenega srea do bodoče jeseni od narodnega gledališča. Igralo se je v obče prav dobro, v posamičnih podobah celó izbornó! Posebno glavna oseba „Hans Jurež“ bil je sinoči vseskozi mojster svoji ulogi in radi mu priznavamo, da nas je gledé predstave in izraževanja srčnih bolesti popolnoma iznenadil; nič manj pa nismo strmeli nad vse skozi napačnim naglaševanjem nedoločnikov na tretjem samoglasniku, kar nikakor ni slovensko. Nikjer se ne govori „pisati, skakati, moliti, čutiti“, temveč „pisáti, skakáti, molíti, čutíti.“ Naj bi si vendar naši sicer vsega priznanja vredni igralci to malenkost zapomnili! Beneficijantini gospica Nigrinova in Zvonarjeva, ki ste tudi vrlo hvalevredno dovršili svoji ulogi, prejeli ste: prva dva krasna venca in mnogo šopkov, druga en lep venec s trakom in šopkov; g. Petrič en venec! Pri gospici Nigrinovi opomnimo še s pravo zadovoljnostjo njen velikansk korak, ki ga je v petji napravila od njenega prvega nastopa. Oče Radovšček je bil, kakor se to pri njem kot veteranu slovenskih igralcev že samo po sebi razume, tudi nočoj popolnoma na svojem mestu. Odkritosrčno priznavamo, da bi jako obžalovali, če ostane pri svojem sklepu slovenski Taliji za vedno slovo dati. Godba bila je izborna; svirala je namreč ona c. k. 17. pešpolka. Gledišče ni bilo polno. Dohodka je bilo 144 gold.

(Centralnih oblastnij) kakor so deželno predsedništvo in finančno ravnateljstvo, čaka neka sprememba. Promotrava se namreč vprašanje zaradi večje štedljivosti in zaradi tega mislijo združiti Tržaške in Kranjske centralne oblasti. Kje bode sedež bodočim oblastnijam ali v Ljubljani ali v Trstu odvisno je od tega, kaj in kako bo z Dalmacijo; ondi namreč so že pričeli z opuščanjem več uradov in nekaj uradniških mest.

(Na zdravje bodočega liberalnega mestnega zastopa Ljubljanskega) pila je v soboto zvečer v neki Ljubljanski gostilni družba Ljubljanskih Nemcev in nemškutarjev starino iz butelij. Bodoča kandidata sta menda, kolikor nam je bilo priložnost slišati, gg. Tönnies in Kauschegg. Če tudi naši nasprotniki sedaj še na medvedovo kožo pijejo, treba nam je vendar le opreznim biti, da nam lastna malomarnost ne bo vničila, kar nam je šestletni napor komaj pridobil.

(Si non è vero, ben trovato.) Ž. se je neki na Žabjeku pritožil, da ni hrana in kruh za nič. „Sedaj vidite, odgovori se mu na to, koliko je resnice na vaših besedah, ker ste vedno in pri vsaki priložnosti po obrtnijskih shodih pripovedovali, da jetniki obrtnikom najboljši kruh spred ust pojedó.

(28.000 goldinarjev) veljala je nova hiša poleg c. kr. pošte. Kupil jo je vodja Ljubljanske hranilnice g. Janežič.

Razne reči.

— Centralno pokopališče Brnsko, pravi „Hlas“, kaže jako žalostno lice, bolj podobno kakemu novemu vrtu, kakor pa svetemu kraju. Videti je pusta ograja brez tolažilne podobe križanega. Pokopanih je nekaj stotin ljudi — ali koliko je nagrobnih križev?

— Surovost Nemcev na Českem. Pred nekaterimi dnevi so ti olikanci pobili okna česke matične šole v Liberci, nekemu meščanu razbili vsa okna, nekemu doktorju vlomili vrata in vrgli v vodo in včiniili še več tacihi junaških dejanj v ponočnem času. Zaradi varstva českega prebivalstva odposlan je bil iz Prage c. kr. policijski komisar z 20 policijskimi stražniki. Lepa čast za ohole Nemce.

Telegrami.

Dunaj, 28. aprila. Gosposka zbornica spominja se umrlih svojih članov, škofa Leissa in nadškofa Wierzehejskega in vstane. Na dnevnem redu je generalna debata o žgarnjarski postavi. Dunajevski podpira predloge komisije in odboro ve seje v specialni debati, da se davku podvrže kuhalni kotel obsegajoč 50 hektolitrov in da se pri drugih razločkih obdrži vladni predlog. Veljavna postane postava 1. oktobra. Sicer se je pa sprejela nespremenjena in tretje branje se reši. Predlog grofa Leona Thuna k paragrafu 27, kakor ga je sprejela zbornica poslancev, se zavrne, postava o pridelovanji zemeljske smole v Galiciji se v drugem branji odobrava.

Beligrad, 28. aprila. Ceste in ulice so vse v zastavah in ljudstva se vse tare. Pristanišče je vse jako okusno olupšano. Prestolonaslednika dospela sta semkaj ob polu devetih zjutraj in so ji s topovi pozdravili. Kralj, kraljica in za cesarjevičovo službo odločeno oboje pozdravili so ju na parniku. Pred Lloydovim poslopjem stala je častna kompanija z godbo, ki je avstrijsko himno zasvirala. Cesarjevič nosil je generalsko uniformo z velikim križem srbskega reda „belega orla“. Kralj Milan imel je pa polkovniško uniformo svojega slovenskega pešpolka št. 97, z trakom reda sv. Štefana. Po predstavi podala se je najvišja gospoda v mesto, kjer so jo navdušeno pozdravljali. Vojaški špalir stal je od pristanišča pa do kraljeve palače. V prvem odkritem vozu peljali ste se cesaričina Stefanija in kraljica Natalija, v drugem pa cesarjevič Rudolf in kralj Milan. Spred in zad jahal je pa en eskadron gardinih konjikov. Za temi sledili so drugi vozovi z avstrijskem poslanstvom, ministri, dostojanstveniki. Trije slavoloki napeljani bili so po prestolnici okrašeni s kipi prestolonaslednikov, z avstro-ogerskimi in srbskimi napisi in zastavami. V palači pozdravil je prestolonaslednika kraljevič Aleksander z dvorno gospodo in adjutanti. Pred novo palačo defilirala je vojska pred najvišjo gospodo z plabolajočo zastavo in godbo. Vojaki so se moško držali Na to predstavili so se prestolonaslednikoma: metropolit Teodozij, diplomatje, senat, načelnštva oblastnij, deputacija mestjanov, katerim na čelu je bil župan. V tem trenutku vsula se je ploha. Kralj je odlikoval oboje avstro-ogerskega poslaništva.

Uradni list izšel je z rudeče-modro-belim robom in presrčnim pozdravom došlih visokih gostov v imenu kralja in srbskega naroda in vidi v tem sočutje do srbskega naroda in kralja in sklepa na razvoj najprijaznejih razmer med obema dvoroma in državama. Ob enem mu je pa pohod svedok za napredek Srbije v vsakem oziru. Tudi vsi drugi listi imajo ravno tako slavnostne članke.

Tuji.

26. in 27. aprila.

Pri **Maličih**: Bernard Ephraim kupec, iz Hamburga. — Oreschnig, kupec, z Dunaja. — Avšič, kupec, iz Siska. — Elwenich, Ansitz, Sanek, Polak in Wunderlich, kupei, z Dunaja. — Oton Morowitz, kupec, iz Eipela. — A. Deutsch, kupec, iz Pečuha. — Baroninja Buthen, s hčerjo, s Štajarskega. — Baron Schönberger, iz Postojne. — Ludovik Schenk, kupec, iz Trsta. — Ema in Joana Strudthoff, zasebnice, iz Trsta.

Pri **Slonu**: Tissen in Weiss, kupca, z Dunaja. — M. Dietrichstein, kupec, iz Budapešte. — B. pl. Pittoni, zasebnik, iz Grada. — Rossi in Donauer, kupea, iz Trsta. — Daniel dr. Porlitz, odvetnik, iz Trsta. — Adolf dr. Porlitz, zemljemerec, iz Pulja. — And. Perussig, kupč. lesa, iz Reke.

Pri **Južnem kolodvoru**: Viktor Dellami, zasebnik, iz Trsta. — Anton Tancig, c. k. poštar, iz Cerkelj. — Barbara Gneseli, iz Zagorja.

Pri **Bavarskem dvoru**: Josip Ebner, zasebnik, iz Solnograda. — F. Simončič, posestnik, iz Sevnice. — Franc Spacapan, konjski kupec, iz Gorice. — Amadej Bellnezi, kupec, iz Gorice.

Dunajska borza.

26. aprila.

	80 gl.	—	kr.
Papirna renta po 100 gl.	81	15	—
Srebrna „	100	95	—
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95	85	—
Papirna renta, davka prosta	122	50	—
Ogerska zlata renta 6%	91	75	—
„ 4%	88	50	—
„ papirna renta 5%	160 gl.	320	50
Kreditne akeije	200 gl.	118	50
Akeije anglo-avstr. banke	851	—	—
„ avstr.-ogerske banke	113	70	—
„ Länderbanke	575	—	—
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	316	50	—
„ državne železnice	212	10	—
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	250 gl.	124	—
4% državne srečke iz l. 1854	500	137	25
4% „ „ 1860	100	171	75
Državne srečke iz l. 1864	50	171	25
„ „ 1864	100	177	50
Kreditne srečke	20	23	50
Ljubljanske srečke	10	19	50
Rudolfove srečke	108	25	—
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	106	—	—
„ Ferdinandove sev.	104	50	—
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	121	35	—
London	—	—	—
Srebro	5	72	—
Ces. cekini	9	63	—
Francoski napoleonid.	59	35	—
Nemške marke	—	—	—

Za lepi, veseli majnik!

Podpisana naznanja, da ima v zalogi še mnogo

Marijinih pesmi,

posebno za ta čas primernih. — Ima pa tudi še vse druge napeve rajne. g. Gregorja Riharja, n. pr. za praznike presv. Rešnjega Telesa i. dr., na prodaj.

Jerica Riharjeva,

(2)

Gospoke ulice št. 4.

ŠMARNICE

za tekoče leto

se dobivajo v (8)

„Katoliški Bukvarni“

po sledeči ceni:

V pol usnji z barveno obrezo — gl. 90 kr.

vse v usnji z barveno obrezo | „ — „

vse v usnji z zlato obrezo . | „ 20 „

Po pošti 10 kr. več. Kdor vzame 12 skupaj dobi jedne za nameček.

Najcenejše se knjige pošiljajo po pošti s križnim zavitkom, denarji pa po nakaznicah. S poštnim povzetjem stane mnogo več, pa nepotrebnih stroškov.

Zahvala in priporočilo.

Udano podpisani usoja si p. n. občinstvu najuljudneje naznaniti, da prevzame l. maja t. l.

restavracijo v Ljubljanski Čitalnici,

kjer mu bo prva skrb p. n. občinstvu v vsakem oziru točno postreči. — Točil bom slavnoznano **Puntigamsko mareno pivo,** pivo v steklenicah (Bocksbeer) in le izborna vina. Posebna skrb mi bo za dobra jedila in pa za najtočnejšo postrežbo.

Konečno se zahvaljujem najtopljeje p. n. občinstvu za do zdaj mi skazano upanje v Koslerjevi pivarni.

Za mnogobrojno obiskovanje se najuljudneje priporoča

Ivan Cesarič,
gostilničar.

(1)